

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

Pripombe na Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORF) ter na Intervencijski zakon

Spoštovani,

pri pregledu sprejetega in veljavnega intervencijskega zakona ter pregledu predloga ZORF ugotavljamo, da oba zakona nikakor **ne dajeta ustrezne pravne podlage za:**

- 1. reševanje življenj in premoženja;**
- 2. izvedbo nujnih protipoplavnih ukrepov ter;**
- 3. socialno in finančno pomoč številnim ljudem na območju naše občine, ki so bili prizadeti v naravni nesreči dne 4.8.2023;**

Obrazložitev:

I. Tako ZORF kot intervencijski zakon ne preneseta pravne presoje.

Trenutna dikcija zakonov, ki govori, da je do nadomestitvenega objekta upravičen vsak, katerega življenje ali premoženje je ogroženo zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov, ogroženost pa definira z dvema kumulativno izpolnjenima pogojema: da objekt leži na območju visoke poplavne ogroženosti in da je ogroženo življenje in zdravje ljudi, ne daje nobene pravne podlage za izselitev večino danes identificiranih življenjsko ogroženih objektov na prizadetih področjih Slovenije. Prav tako poplavljeni oz. ogroženi objekti niso obravnavani enakopravno.

Kot primer naj navedemo, da glede na vsebino obeh zakonov, veljavno poplavno uredbo in glede na poplavne karte je dejstvo, da območje Letuša (levi in desni breg Letuške gmajne) leži na območju majhne in preostale poplavne nevarnosti, kar posledično pomeni, da noben objekt v naši občini ne izpolnjuje pogoja za ugotovitev ogroženosti, zato bodo izdani sklepi za nujno izselitev brez pravne podlage.

Poleg navedenega noben od obeh navedenih zakonov ne upoštevatata in ne definirata sočasnost izvedbe nujno potrebnih protipoplavnih ukrepov za namen zaščite življenj in premoženja (kot npr. sprejem in izvedba DPN-ja za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini, ki je že v pripravi in vključuje izgradnjo šestih suhih zadrževalnikov na reki Savinji in enega na reki Bolski). Posledično to pomeni, da trenutno ogroženi prebivalci na celotnem porečju reke Savinje in drugih vodotokov v

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

Sloveniji niso nič manj ogroženi, kot tisti, ki jih bo strokovna komisija definirala za potrebno izselitev oz. nadomestitveno gradnjo.

Zato je v ZORF nujno potrebno dodati:

1. **DPN za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini kot razvojni in prednostni vodni infrastrukturni projekt, kot je to npr. navedeno v 68. členu ZORF za 3. razvojno os.**
2. **V 82. členu na koncu stavka: »ali leži na območju, kjer so predvideni državni ukrepi za preprečitev naravnih nesreč (suhi, mokri zadrževalniki, razlivna območja, protipoplavni nasipi ipd.), brez katerih ni mogoče zagotoviti varnosti«.**

Moramo se zavedati, kar je ugotovila že stroka, da v delu Letuša in na celotnem porečju Savinje glede na dogodek v avgustu brez suhega zadrževalnika in razlivnega območja NE MOREMO zagotoviti varnosti ljudem. Zato je potrebno dikcijo dopolniti kot je navedeno zgoraj, da ne bodo kasneje pravniki, ki bodo skušali napisati sklepe ugotovili, da jih ne morejo utemeljiti. Prav tako je pomembno spremeniti poplavne karte oz. uredbo, ker je ob neupoštevanju novih dejstev možno na ogroženih območjih možna nadaljnja gradnja tudi v prihodnje.

II. OPPN za obnovo

Oba Zakona v posameznih delih ne rešujeta nepotrebne birokratizacije oz. celo v določenih primerih ustvarjata dodatno birokracijo in podaljšujeta postopke nujno potrebne sanacije.

- a) Predlagamo, da ZORF bolj jasno definira 2. odstavek 131.a člena ZUreP-3, ki po našem mnenju Vladi RS sicer že sedaj daje ustrezno pravno podlago za sprejetje sklepa o ogroženem območju, kjer se lahko sprejme OPPN za obnovo.

Zato je v ZORF nujno potrebno dodati:

V ZORF se v 84. členu doda nov odstavek z vsebino: »Vlada RS sprejme sklep o območju, na katerem je možna izvedba OPPN za obnovo za tista območja, ki so bila prizadeta v poplavah in je na podlagi strokovne presoje Sveta za obnovo ugotovljeno, da na tem območju ni možno zagotoviti varnosti z ustreznimi državni ukrepi za preprečitev naravnih nesreč ter istočasno sklep za območje nadomestitvene lokacije.«

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

Tako imamo ustrezno pravno podlago za določitev ogroženega območja za preselitev, posledično tudi odstranitev objektov ter določitev nadomestitvenega območja.

Tako lahko Vlada RS z uveljavitvijo ZORF-a in izdajo sklepa, poda občini pravno podlago za pričetek postopka izdelave OPPN o obnovi, ki se bo lahko sproti prilagajal zahtevam in potrebam glede na izvedena pogajanja s posameznimi lastniki objektov.

S postopkom OPPN o obnovi za nadomestitvene objekte bi lahko tako začeli takoj in nam ne bi bilo potrebno čakati definiranih pravnomočnih posameznih sklepov o ogroženih objektih, predvidenih za odstranitev, do katerih glede na obseg dela in definiran proces, po najoptimalnejši poti in brez pravnih zapletov zagotovo ne bomo prišli še najmanj do meseca maja 2024. To pomeni, da izgubimo izredno dragocenih 6 mesecev in posledično se prva možnost izgradnje komunalne infrastrukture prestavi v leto 2026. Le-to pa pomeni, da v najboljšem primeru (brez nobenih pravnih zapletov) ni možno zagotoviti nadomestitvenih objektov prej kot leta 2027, kar je pa nedopustno z vidika definirane ogroženosti življenja ljudi ter njihove socialne stiske.

- b) Zakona v primerjavi z veljavnim ZUREP-3 v nobenem primeru ne skrajšujeta postopkov in rokov priprave prostorskih aktov. Predlagamo, da se dopolni in spremeni 131.a člen ZUREP-3 z opredelitvijo postopka priprave OPPN za obnovo, pri čemer naj postopek priprave temelji na:
- i. skrajšanju rokov za izdajo mnenj nosilcev urejanja prostora (petnajst delovnih dni);
 - ii. skrajšanju javne razgrnitve (15 dni);
 - iii. civilni iniciativi onemogočiti vpliv na zadržanje izvajanja sprejetega OPPN za obnovo;
 - iv. dopolni se naj stavek v 14. odstavku 131.a člena, tako, da se glasi: "Sočasno s pripravo in sprejetjem OPPN za obnovo se pripravi in sprejme sprememba in dopolnitve OPN po kratkem postopku, pri čemer ni potrebno sodelovanje nosilcev urejanja prostora.";
 - v. dopolni se naj 61. člen ZUREP-3, ki določa sodno varstvo zoper prostorske izvedbene akte, in sicer na način, da za OPPN za obnovo določila 61. člena ne veljajo oz. se le-ta ustrezno uskladi, saj je že Ustavno sodišče določilo, da Upravno sodišče ni pristojno za tovrstno presojo;

III. Zakon o kmetijskih zemljiščih

- a) Država si z nobenim Zakonom ni zagotovila predkupne pravice nakupa kmetijskega zemljišča, zato predlagamo, da se le-to nujno uredi. Takšna začasna sprememba

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

zakonske ureditve je nujna, da bi Republika Slovenija sama oziroma preko Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije lahko prišla do zemljišč pri izvajanju ukrepov za odpravo posledic poplav in da bi do zemljišč prišla ustrezno hitro.

Trenutna zakonska ureditev daje namreč Republiki Sloveniji oziroma Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije položaj predkupnega upravičenca šele na šestem mestu, pred njo je določenih pet predkupnih upravičencev, ki Republiko Slovenijo izključujejo od nakupa, če ti uveljavljajo predkupno pravico. Poleg tega lahko postopki objave ponudb, sprejema ponudb in odobritve sklenjenih pravnih poslov trajajo tudi več mesecev, v primeru vloženih pravnih sredstev pa celo več let. Trenutni interventni zakon daje RS pravico skleniti neposredno pogodbo, v kolikor se doseže dogovor med strankama. V nasprotnem primeru gre prodaja preko oglasne deske, kjer pa je nujna predkupna pravica.

- b) Prav tako je v ZORF nujno potrebno dodati določilo, da se rok v tretjem odstavku 66. člena interventnega zakona podaljša do 4. avgust 2026, saj bo tako usklajen s podaljšanjem roka za izvedbo OPPN za obnovo iz 131.a člena ZUreP-3.

Zato je v ZORF nujno potrebno v XV. poglavju (Zakon o kmetijskih zemljiščih) dodati nova člena:

- 1. Ne glede na določbo 1. odstavka 23 člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE) imata Republika Slovenija in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Republiko Slovenijo v enoletnem obdobju od uveljavitve tega zakona pri nakupu kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije prednostno predkupno pravico pred vsemi drugimi predkupnimi upravičenci tako, da v primeru, da to predkupno pravico uveljavljata, izključita od nakupa predkupne upravičence iz 1. do vključno 5. točke 1. odstavka 23 člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE).»**
- 2. »Rok v tretjem odstavku 66. člena ZIUOPZP se podaljša na 4. avgust 2026.«**

IV. Predplačila

V ZORF je nujno potrebno opredeliti, da so do predplačil upravičeni tudi tisti lastniki, katerih objekt je predviden za odstranitev, znesek izvedenega predplačila pa se upošteva oziroma poračuna v dogovoru o odškodnini ali v dogovoru o nadomestitveni gradnji.

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

Le-to je nujno, saj bi predplačila lastniki lahko uporabili za plačilo are za nakup nadomestitvenega objekta, stanovanja ali stavbnega zemljišča ki ga najdejo na trgu, ali pa za vsaj nujno obnovitev objektov, v katerih bodo ostali do izgradnje nadomestitvenih objektov. Le-to bi moralo biti tudi v največjem interesu države, saj s tem vzpodbudimo ljudi, da si že sedaj sami na trgu najdejo obstoječa nezazidana stavbna zemljišča ter objekte, ki so na trgu za prodajo.

To je potrebno urediti predvsem tudi iz razloga, ker se bodo vsa predplačila izvedla do konca leta 2023, lastniki objektov za odstranitev pa bodo prejeli sklepe po trenutni dinamiki ocenjevanja šele v letu 2024. **Pravne podlage za zadržanje izplačila predplačil tako do določitve objektov, ki jim grozi visoka nevarnost porušitve ali znatnega poškodovanja objekta ni.**

V. Javno naročanje

Povsem nerazumljiva in nesprejemljiva je določba v 124. členu ZORF, da mora občina ocenjeno vrednost sanacijskega projekta izračunati na podlagi cenika rednega vzdrževanja cest, ki je objavljen na DRSI. V teh cenikih so določene posamezne cene delavcev, materiala ter strojev. Tudi Ministrstvo za infrastrukturo se mora zavedati, da se popis del pri investicijskih projektih ne izdelava ter obračunava po teh postavkah, ampak je cena na enoto skupna za material, delo in vgradnjo ter vse mehanizacije, ki je potrebna za izvedbo posla. Investicijskih projektov ni mogoče enačiti z rednim vzdrževanjem ceste, sploh pa te postavke ne pridejo v upoštevanje pri sanaciji plazov, kjer so dela in popisi povsem drugačni (piloti, kamnite zložbe, ipd....).

Zaradi navedenega je potrebno 124. člen ZORF črtati oziroma opredeliti najvišje cene za investicijske projekte. Menimo pa, da se bo cena tako oblikovala na trgu glede na povpraševanje in ponudbo, projekte bomo morali izvesti tako ali drugače, ker so NUJNI.

Glede na trenutna določila ZORF v zvezi z JN, bodo postopki še daljši in bolj zapleteni in v tem primeru je bolje, da se vodijo po ZJN-3, prag za izvedbo enostavnejših postopkov pa naj se dvigne.

Prejeli smo tudi ustna navodila od DTP, da je potrebno pri sanacijskih projektih vse PZI-je v recenzijo in potrditev pošiljati DTP, za kar ni nobene podlage v Zakonu. MNVP s tem vpeljuje nepotrebno dodatno birokracijo, ki bo glede na obseg del in število vseh PZI-jev v Savinjski regiji pomenilo nerazumno dolgo podaljševanje rokov izvedbe sanacije.

OBČINA BRASLOVČE

Braslovče 22, 3314 Braslovče, Slovenija

Tel.: 03 703 84 00, faks: 03 703 84 10, e-pošta: obcina@braslovce.si, www.braslovce.si

Občine smo v celoti odgovorne upoštevati vse veljavne predpise za izgradnjo javne komunalne infrastrukture ter drugih javnih objektov. V nekaterih primerih gre za sanacijo lokalne infrastrukture majhnega obsega, zato je ta dodatna birokratizacija absolutno nesprejemljiva in nerazumna.

VI. Ostalo

- a) Predlagamo, da se v ZORF opredeli nova določba, ki opredeljuje, da se javna komunalna infrastruktura izvaja na osnovi nujnih vzdrževalnih del v javno korist. Pred pričetkom priprave izvedbenega načrta mnenjedajalci podajo le projektne pogoje v roku 15 delovnih dni od prejema zahteve.
- b) Prav tako ugotavljamo, da so si posamezne določbe v obeh zakonih v nasprotju (kot npr. 43. člen ZORF je v nasprotju 2. odstavkom 13. člena ZORF ali npr. 124. člen ZORF-a je v nasprotju z 157 b. člen Interventnega zakona), zato je v takšnih primerih potrebno opredeliti kateri člen oz. zakon velja.

Občina Braslovče
Tomaž Žohar
župan